

میلعاوه

ہد تبحم نازیم ابدن امیا بتارم اَطبار
ن ینمؤ ملار یمما

ن امز ماما ابدت عبیدی نعیدام ی ارب ریدغ دیع

یرمق یرجھ 1435 ریدغ دیع

تاناید

ی نارھط ی نیسدن سحم دمحم دّیسد جاد اللہ تیآ

ہرّسد اللہ سّدق

میجر لا ناطیشلا نم لله اذو عاً
 میجر لا ن محز لا الله مسب
 نیملا عا بر لله دمحا
 و دوجا ل صا هُ حور ی ذلا ی لعُم لساو ؤو لساو
 دو هشملاو دهاشلا نیع
 هتیل باقبن اکملا ام و هتیل عاقبن او کلا ی با
 سی شرقلا سی ما هتلا سی ندما سی کما سی ملا سی بنا لوسر لا
 مساقلا و با؛ دو محما ما قما و دمحا ءاول با حاص
 دو محما دیمحا دمحم
 مهناد عا ی لع ءنعللاو نیر هاطلا نی بیطلا هلا ی لعو
 نیدلا حوید ی لانا لا نم نیعما

نامیا بتارم دروم رد ربمایپ تیاور

ملسد و هلا و هیلع الله ی لصد الله لوسر لاق

وُه لُقِر قروسد لثمک سانا ی ف کاتم، سی لع ای»
 ارق امانکف قرم اهارق نمف؛ ن ارقلا ی ف **دحا لله**
 ی ثلث ارق امانکف نیترم اهارق نم و، ن ارقلا ثلث
 ارق امانکف تارم ثلاث اهارق نم و، ن ارقلا
 کبجا نم؛ سی لع ای تنا کاندک و! اعیمج ن ارقلا
 و هبلقب کبجا نم و، ن امیلا ثلث ذخا دقف هبلقب
 و هبلقب کبجا نم و ن امیلا ی ثلث ذخا هناسد
 1 «هُلک ن امیلا کردا دقف هدید و هناسد

! دیتسر فب ی تاو لصد

ی م رکف نیا هب مدوب هتسشن هک اجنا رد

1 فشک؛ ۳۴ ص، قو وصد خیش، ی لاملا؛ ۱۵۳ ص، ۱ ج، ن ساحملا

رداصم رد فلاتخا یردق اب، ۲۹۷ ص، نیقیلا

لله ا وُه لُقِر لاثم، تما نیارد وت هابشو لاثم، ن سحابا ی ا»؛ همجرت
 ؛تسا هدناوخ ار ن ارق ثلث کی ایوگ دناو خبر اب کیس کره؛ تسا دحا
 ایوگ دناو خبر راب هس رگا و؛ ار ن ارق زا ثلث ود دناو خبر راب ود رگا و
 هتشاد تسود شن نابز اب ار وت هکی سک و! تسا هدرک ن ارق متخ کی
 ،دنک یورید بلقو نابز هبرگا و؛ تسا هشد زئاد ار نامیا ثلث، دشاب
 اب و دشاب هتشاد تسود بلقو نابز هبرگا و؛ دراد ار نامیا زا ثلث ود
 (ققحم) «!دوب دهاوخ نامیا مامت و نامیا، دنک یرایار وتش تسد

اقفر تمدخی بلطم هچ به عجار زورما هک مدرک
 لها و علاطم لها همه لله دمحا . منک تبحص
 نخس و دنتسه تفرعم و تریصبلها و علاطا
 اتودی کی مه ماسلا هیلع نینمؤماریمه عجار
 به عجار هک دنادی مذ زور نیارد ناسنا و تسیند
 زایرثا هچ و ترضدن آ بلاطم زای بلطم هچ
 هک تفگ دیاباً اعقاو . دنک تبحص ترضدن آ راثا
 به ، تسال کشم ی لیخ زورما رد ندرک تبحص
 نینمؤماریمه تیصخش هک ی عیسو داعباً تهج
 زورما هک ی زایتما و تایصوصخت هجه و دراد
 نیمه به عجار هک متفگ مدوخاب . دراد صوصخب
 مینک تبحص تساهش دل قدر بمایپ زای هک ی تیدد .

املاء ی ارب ملء تارطخ

یراذگه مامع زور هک زورما تبسانم به
 ، تسای ناحور ءلاخاً و ی نامیان اردار بزای اهدع
 به بسانم و اجب و دیفم رایسب هیضق کی رکذت
 و لصف لها هک دنتسه اهی ضعب . دسری م رظن
 ، ن دناو خسرد نیازای لو ؛ دنتسه هدناو خسرد
 یرگید زیچ ، قحداب ءلباقم و تیناسفند و تینانازج
 یاهن امز رد دارفانیا ! تساهش دن ناشریگتسد
 رد هک ی یاهنا . دناه دوب مه همئا نامز رد و قباسد
 ی داوسی بیاهمدا هک همه ، دندوب افلخ ماگتسد
 و ملء و لضاف دارفاهنا نپرد هکلب ؛ دندوبند
 نیمه و لصف و ملء نیمه ءلاصا و ، دوب مه ی تفم
 ملقشوخ و تبحصشوخ و ناو خسرد دارفا
 هرخلأاب ! دنتشاد هگزار ملظ ی اهیپا هک دندوب
 می تلاً و هلیسو کی ملظ هیپا و ملظ یرادهگند
 ! دوشی مذ هک ی روطن نیمه ، دهاوخ

، ملظ نایرج کی رد مدرم ننتشاد هگند

هطساو نیا! دهاوخی م هطساو و هلیسو و هنیمز
 ی اهت بحد و ابطخ نیمه؟ دشاب ی زیچ هچ دیاب
 راتا و اهفیلآت و اهن دز ملق نیمه و ناشیابیز
 کی ی رادهگن ی ارب ی یاههنیمز ، ن اقلوم ی ابیز
 و غورد هب ار قد دناوتب ن اسنا هکنیا! اتسا ملظ
 هکنیا و ، دنادر گرب و دهدب ریغت قد هب ار غورد
 تروصب ار تلادع و تلادع تروصب ار ملظ
 ی م رنه ، دنیا مبد و دهدب ناشن ناودع و ملظ
 دهاوخ

هلاقم ای باتک کی ن اسنا ی تقو هک دیا هدید
 و مود و لوا طخ نامه زا ، دنکی م هعلاطم ار ی
 ایآ ؛ اتسا هر اکه چ هدنسیون هک اتسا ادیپ هلاقم موس
 ی قد هار دهاوخی م هکنیا ای و دنکی م هطلغم دراد
 م راهچ و موس طخ نامه زان فلها! دنکی ط ار
 لابند هب دهاوخی م هدنسیون نیا هک دنمهفی م جنپ و
 اذل ، دنک بیغت ار ی فده هچ و ددرگب ی زیچ هچ
 ص خشد کی هدنسیون دنیبی م هکنیمه ن اسنا
 ربخ هچ ر خآ ات هک دمهی م رگید ، اتسا رگه طلاغم
 و ر ش اهنورپ و دوشی م ص خشم هلسم و اتسا
 دوشی م زابش چم و دوشی م

قی اقد رشن هکی روطن نامه ، ل احل کی اء
 ی م لضاف و بیطخ و ملء ، دهاوخی م رازبا
 ی ب و فاصد تین اب و قداص ص خشد ، دهاوخ
 کیر ار متسا و ی رادیپ ؛ دهاوخی م سوه و طی وه
 ی م هلیسو مه ناودع و فلاخ و ملظ نایرج
 ی م فلولم و هدنسیون و رونخس و بیطخ ، دهاوخ
 [! اتسا مهم] ی لیخ بلطم! ؟ دیدش هجوت م . دهاوخ
 ؛ دنراد زاین ود ره و دنتسه مه لثم اقیقد و د ره
 زاین فرطنیا رد نیا و دراد زاین فرطنیا رد نیا

دیس اللہ تبارک و تعالیٰ کی تیاکد کی ناحور کی دہم

اقاً موحرم ہک زور کی مراد دایہب
ہدش فرشم مقہب دہشم زا - ہیاء اللہ ن اوضر -
جاء اللہ تبارک موحرم زا ناشیا قافتا ہب ام ، دندوب
زا ناشیا . میدرک کی دیدزاب کی ناحور کی دہم دیس
و لضافو بوخر ایسب درم و دوب ام کی ردپ م اوقا
کی لیخ ! تسا نیمہ مہم و دوب کی قداص و فصنم
رد ہک تسین مولعم کی لو ، دنتسہ لضافو لہا ہ
دنتساب قداص ناشیلاطم

اقاً موحرم ن دید ہب ناشیا لوا
کی ارب] ام دعب و دندوب ہدما - ہیاء اللہ ن اوضر -
ن دید س لجم ن آرد نم . میدوب ہتفر [ناشیاء دیدزاب
کی . دندرک فیرعت نم کی ارب اقا موحرم و مدوبند
:دنتفگ

أَلْسَمُ هَبَّ عَجَارٍ وَ دَمًا اجْنِيَا هَبَّ نَاشِيَا»
اقاً” :تفگ . درک ل اؤس نم زا دوجو تدحو
مہ ن سمہ مہ اب ارہاظ) ، نیسحدمحم دیس
ہیضق نیا (دوب دودد کی رد ناشنس و دندوب
ردقنیا ن آہب عجار ہک تسیچ دوجو تدحو
کی م در اہی ضعب و تسا ادص و رس دارفا نیب
ہدما زور ما ام ؟ دنتکی م تابثا اہی ضعب و دنتک
لہا مہ امش نوچ ، میونشب امش دوخ زا ہک میا
؛ رگید لئاسم و لوصالہا مہ و دیتسہ ہفسلف
ہک مینادی م و میونشب امش دوخ زا ات میا ہدما اذل
قدص ہب و دینزی م ار رخا فرح رگید امش
»“! میراد دامتعا مہ امش

قدس اسار بی بلطم رہ زا عافد موزا

س اسار بن اسنا ہک تسا مہم کی لیخ ہتکن نیا
کی م نیا نوچ ، دنتک عافد کی زیچ زا نف و ہفرح
رگا ! دنتک عافد قدس اسار بی دیاب ہکلب ؛ تب دوش

آدعب، تسا هدركيم عافدن آ زائابقهكار ي بلطم
 ديابند] دنامد ديابنو ددرگرب دياب، دسربش فلاخه
 ار بلطم نيا شپيل لاسد دنچنم نوچه» [ديوگب
 طلاغ نيا «!م تسيام مفرد يور مه لاماد، م اهتفگ
 ديابند] اتسا كرش و رفك نيا، اتسا ل طاب و
 ، م اهتفگيم ار بلطم نيا لابقنم نوچه» [ديوگب
 شياجك «!م درگرب مفرد زاهك اتسا بيه لاماد
 [ديوگب ديابند] اتسا بجاو راك نيا؟! اتسا بيه
 زاهك لاماد رگا، م اهتشاد ار رظن نيا لابقنم نوچه»
 ش مفرد زاهك دنيوگيم، اتسا دب م درگرب م رظن
 «! اتسا ش مفرد هب ي رابتعا هچ رگيد و اهتگر ب
 ق د لابق رد و رفك و ناطيش سواسو اهنيا مامت
 اتسا ندرك تيناسفند و تينانا زاربا و ن داتسيا

نيا درومرد امش يارب بلطم زوريد ات
 ؛ ي دركيم نايبو دودن شور تيفيك نيا هب هيضقه
 ؛ اتسا تيفيك نيا هب هئسم زورما زاهك بوخر ايسب
 دياب] اي نك [نايبو] نشور دياب، بوخر ايسب
 نيا ار بلطم نم زورما زاهك، ن اجاقآ» [ي يوگب
 رگيد هتفه [اتسا نكمم و] «!م مهفيم روط
 ح يحصه هيضق ناهك لاصا، اقا هك» : دييوگب هرابود
 زيچ بلطم هكلب، اتسا ح يحصه هيضق نيا هك دود
 نامز رورم و روبع رد ام «! اتسا ي رگيد
 ؟ دييامرفيم هجوت . ميتسه

ام زورما ي گدنز رد ريدغ هعقاو ي ايجا ريثأت

دياب اتسا ريدغ ديه زور هك زورما رد ام
 شپيل لاسد ۱۴۰۰ ربمغيپ! ميونشب ار اهفرد نيا
 و دش مامت، درك بصدت فلاخه هب ار نينمؤماريما
 ريدغ زور رد ربمغيپ؟ درك دياب هچ زورما! تفر
 نيا بخ، درك ي فرعم مدرم هب ار نينمؤماريما

لاس ۱۴۰۰ رد ام؟! ت سا طوبرم هچ ام هب هئسم
 شپ لاس ۱۴۰۰ یارب هیضق نیا و میاهدمآ دعب
 هئس هک زورما؟ مینک راکهچ دیاب زورما. ت سا
 ی موهفم هچ ام یارب ریدغ دیع، ت سا ۱۴۳۵
 شپ لاس ۱۴۰۰ هک میریگب نشج طقف؟ دراد
 هچنم بخ؟! درک بصنار نینمؤماریم ربمغیب
 ای شپ لاس ۱۴۰۰ رد ایاضق ی لیخ؟ منک راک
 هلمد لاثم؛ ت سا هئاتفا قافتا شپ لاس ۱۳۰۰
 ،ت سا هئاتفا قافتا شپ لاس دستشه مه لوغم
 کی؟! ت سا طوبرم هچنم هب هئسم نیا بخ
 ای یزیرنوخ کی، دش هامت و هئاتفا قافتا هلمد
 نآ رد رذکی، هئاتفا قافتا عقومن آرد هلزلز کی
 نامزل و طرد! تفر ایند زایدمآ ایند هب عقوم
 هکنیا سپ، دتفایم قافتا هئسم و هیضق اترازه
 ترابع هب ای میاهدش عمج اجنیا رد زورما ام
 دناهدروآ اجنیا هب زورما رد ار ام هکنیا، رگید
 !ت سا حیحصد ترابع، ترابع نیا؟ تسیچ یارب
 و دناهداد رارق اجنیا رد ار ام هک زورما
 یارب دناهدناشد ل فحم نیا رد و دناهدرک نکتتم
 شپ لاس ۱۴۰۰ رد هکتسا نیا یارب ایآ؟ تسیچ
 !هئاتفا هک هئاتفا قافتا بخ؟! هئاتفا قافتا هیضق نیا
 شپ لاس ۱۴۰۰ رد هکام؟! دراد ی طبر هچ ام هب
 ام. درکی مقلخ عقومن آرد ار ام دیاب ادخ. میتسیند
 ،میرادن ی ریسفت میاهدش ققلخ عقومن یار دن لآ هک
 زورما رد ام سپ! تسیند ام رایتخا رد تقلخن وچ
 و میریگب نشج ار ریدغ دیع دیاب هچ یارب
 ؟میشاد جهتیم و رورسم و طسبنم و لاحشوخ
ملاسلا هیلع نامز ماما ابات تعیب زور؛ ریدغ دیع
 ماما ابات تعیب ی نعید ام یارب ریدغ دیع زورما

ام ی نعید؛ تسا ریدغ دیع ی انعم، انعم نیا! ن نامز
 دّجم تعید ن امدوخ ن نامز ماما اب زورما رد دیا ب
 لوسری زور نینچ رد و تشذگل اسد کی هک مینک
 ام ی ارب ار ن سحلا ن بةتجد مان هب ن نامز ماما، ادخ
 :دیوگی م و دربی م لا ابار و اتسد و دنکی می فرعم
 «!هلاوم ن سحلا نیا بةتجدی نیا اذھف هلاوم تُتکن م»
 رگا .تسا زورما رد ریدغ دیع ی انعم، انعم نیا
 و تسا هدنز هشیمه رگید، دشاب روطنیا ریدغ دیع
 !تسا اجر باپ و دراد تایح

امشد، اقا» :دوب هدرک ل اؤس اقا زاناشیا
 هُئسم نیا هک دیوگب ام ی ارب ن امدوخ
 هفسلف لها ناشیا بخ «؟تسیچ دوجو تدحو
 م هشل لاکشا و دوب هدناوخذ هفسلف ادخهذب و دوب
 !؟دناوخذ ار اهنیا دیابن اسنا ارچ! دوب نیمه رد
 ام هک دنتفگی م اقا موحرم، ل احل کی لع

دوجو تدحو هُئسم هک میداد حیضوت ناشیا ی ارب
 !تسا روطن آ، تسا روطنیا، تسا ن آ، تسا نیا
 «!هلب» :متفگ «!؟تسا نیا هیضق» :تفگ ناشیا
 رگم بخ» :متفگ «!درادن لاکشا هکنیا» :تفگ
 دنتفگی م اقا موحرم «!؟درادل لاکشا دیوگی می سک
 می و درکی م بّجعت و درکی من روا ب ناشیا هک
 دیراد امشد هک تسا نیا دوجو تدحو اعقاو» :تفگ
 هب و ی تیفیک کی هب ار ام دیراد هکنیا ای، دیوگی م
 ، اقا» :متفگ «؟دینکی م مرگرس و عناق ی و حد کی
 هدنب و تسا هدنب داقتعا هک تسا ی زیچ نامه نیا
 هدنب داقتعا! میوگی من غورد امشد هب ار مداقتعا هک
 ی ارب هک تسا ی زیچ نیمه دوجو تدحو هب تبسن
 بیع هکنیا بخ» :تفگ «!مداد حیضوت امشد
 «!درادن بیع میوگی م مه ام، هلب» :متفگ «!درادن

و فاصنم مدآ : دنیوگی م مدآ نیا هب ! دینک هجوت
! فاصد و تینش و خد و ق داصد

ریغذ نلاعا ردی ناحور اللهیآ حودمم شور هدیقع

مدوبی سلجم رد ن اشیا اب هدنب هک دیآی م مدای
ی لیخ ن اشیا . دش حرطم ی بلطم سلجم نآ رد و
بلطم نیا ل احه بات ، هلب : دنتفگ تدار و فاصد
زا و مدیسر ش فلاخ هب ن لآ ی لو ، دوب نم دافتعا
وا هب دیدید هک ار ی سکر ه امش اذل ؛ متشگرب م فرد
بیجعی لیخ « ! ما متشگرب م فرد زا نم هک دیوگب
مدرگرب مرظن زا رگا » : تفگندش دودخ اب ! دوب
هتشگرب ش فرد زا ن لاف ی اقا ” : دنیوگی م مدرم
نم تیصخش ت ف ا ث عاب ه لئسم نیا و “ ! اتسا
ی م ص خشد نیا هب ی نید ملء ، ن اجاقآ هذ « . اتسا
ش رظن ی تقو هک اتسا ی مدآ ، فاصد مدآ ! دنیوگ
: دیوگب و ددرگرب ش رظن زا ، دوشی م ضوع
نیا مرظن ن لآ و متشگرب مرظن زا نم ، اقا «
» ! اتسا

میتسه رشب ام ؛ میتسین ماما و ربمغیب هک ام
ی م اطخ ام ! اتسا هداد رارق ی طاخ ار ام ادخ و
و میوگب دیاب سپ ؛ مینکی م اطخ عفر دعب و مینک
! میاهداد ماجنا مار د راک میوگب رگا

ت ایصوصخ زا ی اه مش هک اتسا نیا فده
نیا و اتسا دیفم هر خ لآ اب نوچ ، منک ل قنار ن اشیا
ش ل قن رد هک ارچ ؛ دوشب ل قن دیاب ن اگرزب تافصد
و دنک ه دافتسا دیاب ن اسنا هک اتسا ی دایز بلاطم
ی ا هفلاخ ام رگا ! دنتسین روطکی همه هک دنابد
م ه ی دارفال احن ی عرد ی لو ، مینیبی م ی دایز
بظاوم و دنکی م تکردها ر د اهنآ هک دنتسه

دنهاوخی م و دنراد تقد بلاطم هبت بسنو دنتسه
دنبب ار ی فاو و ی فاک هدافتسا ن آن اشرمع نیا زا

نامیا بتارم تیاور ربی نارمط هملع ریست

میدوب هتسشن ناشیا دزن اقا مو حرم اب نم
ی م هک ما هدید ی تیاور نم ، اقا «: دندومرفن ناشیا هک
»! دیهدب حیضوت ام ی ارب ار ن آ امشد مهاوخ
نیمه ناشیا «؟ ی تیاور هچ» : دندومرف اقا مو حرم
: دناه دومرف ربمغیپ هک دندرک حرطم ار تیاور

وه لُق ةروس لثمک سِ انلا ی ف کُثم ، ی اء ای»
مدرم نایم رد وت لثم ، ی اء ی ا” ؛ ... دحا لله
ی سک : تسا (دحا لله ا وه لُق) ةروس لثم دننام
ثلث هک تسا نیا دننام دناوخب ار ن آ راب کی هک
دناوخب راب ود هکی سک و ؛ تسا هدناوخب ار ن آرق
هدناوخب ار ن آرق ثلث ود هک تسا نیا دننام
تسا نیا دننام دناوخب راب هس هکی سک و ؛ تسا
وت لثم نینچمه ! تسا هدناوخب ار ن آرق لک هک
و بلق هب طقف ار وت هکی سک : تسا نیمه مه
نابز هب ی لو دشاب هتشاد تسود شلد رد
تاهج و لئاسم و دنکب هظحلام ی نعیر) دروایند
ی ناسک هرخلأاب ! دریگب رظن رد ار حلصم و
دنیوگی منی لو دنراد لوبق ار ی بلطم هک دنتسه
نامیا ثلث هب صخشنیا) دنروآی من نابز هب و
ش ناسد و بلق هب ار وت هکی سک و ؛ تسا هدیسر
نابز هب ار وت لئاضفی نعیر) دشاب هتشاد تسود
عافد وتزا فالتخم دراومرد و دنکلقد و دروایند
دننام) دزیخرب وتزا تیامد هب ش نابز اب و دنک
ادیپی سرتسد نامیا زا ثلث ود هب هک تسا ی سک
و نابز و بلق اب ار وت هکی سک و ؛ تسا هدرک
هب ، دشاب هتشاد تسود) لمع ماقم رد ی نعیر) دی
»“ .تسا هدیسر نامیا هه

هیسوت رد رگید تیاور کی رد نینچمه
ی م ار هز همطافن اشرتخد هب مرکا ربمغیپ هکی یاه
رد باوخب زا لبق راکذا و تاروتسد عزج¹، دنک

1. 355 ص 2، ج 1، مقلا ریست

تسا (دَحَاً لَّهِ وَأَوْه لُقُ) هُروسد راب هسد تئارق ، بشد
 كيد هك تسا نيا دننام: دنيا مرفي ما جذا رد هك
 تياور ، تياور نيا لاثما¹ «! ي اهدرك ن آرق متخ
 2. تسه مه ي رگيد

و تسا ي بيجع رايست تياور ، تياور نيا
 ي تاحيضوت ن آ هب عجار زور ن آ رد اقا موحرم
 بلاطم ن آل مجم هك دندومرف ار ي بلاطم و دنداد
 م هاوخذ ضرع اقفر تمدخت بحصل و ط رد ار
 موحرم ي ارب مه ار تياور نيا دند ن اشيا . درك
 نينچم ه و دندرك نايي ي ناحور ي دهيم ديس ي اقا
 و تسه باتك ن لاف رد تياور نيا هك دندومرف
 زا ي ضعب ي تد ارهاظ و تسا ي حيحص تياور
 ل قذ ن اشيا هب باتك رد ار تياور نيا مه ن نسل ها
 3. دناه درك

اقا موحرم تاشيامرف لمجم
 هك دوب نيا سلجم ن آ رد - هيلع الله ن اوضر -
 قفا رد دارفا و دراد ي بتارم ن اسنا رواب و ناميا
 ي گداما و رواب ن ازيم و دراد رارق ي توافتم ي اه
 هب لوصو و قد لابقرد ي رادياپ ي ارب دارفا
 ود و تسا ي فلتخم بتارم ي اراد ي هلا ن اوضر
 ي سكره هكلب ، دنتسين مسق كيد و روط كيد رفذ
 . دراد رارق ن اميا زا ي صاخ ا بترم كيد

نيا هب طقف ار نينمؤماريما اهي ضعب
 هك تسا ي درف ص خشنيا هك دراد لوبق ن اوندع
 رطاخه ب نيا] بذب . تسا ربمايپ نيشناج و هفيلخ
 ي ليخ . تسا هديد [ار ريدغ ا عقاو هك تسا نيا
 دنتشاد لوبق مه رگيد دارفا

1. ۱۹۵ ص ، راكذلا اتصالخ

2. ۵۴۲ ص ، ۲ ج ، نيدلا لامك

3. ي مزر اوخذ بقانملا زال قذ هب ، ۳۷۶ ص ، ۱ ج ، هدمولا عيباني

رَوَّصْتَرِيدِغْنَامَز رَدَّارِنَاتدُوخِن لَأَا امش
 دندوب ی دارفا هچ نامز ن آ رَد دینیب و دینک
 مَشچ اَب هک دندوب ی دارفا ریدغ نامز رَد هَر خَلْأَاب
 اَر نینمؤمارِیما تَسَد رِیْمَغِیپ هک دندید ن اشدوخ
 اَطْساو هَب طَقْفَا م ن لَأَا [ی لَو ؛ دَر ب لَأَاب و] ت فرگ
 رَد ن امدوخ .میراد رواب باطم نیا هَب ب اَتک ل قَد
 روطنیمه هکلب ،میاهدیدن و میاهدوبن نامز ن آ
 نیمه اهنآ و ناگرزبزا و نار دپزا هنیس هَب هنیس
 هدرک ل قَد ا م ی ا ر ب ن اشدوخ دادجا و ابا ز ا روط
 هَب و ت سا هدیسر ا م ت س د هَب ه ل ئ س م نیا هکنیا ا ت دنا
 و ت سا ه د ش ت ب ث خیرات ت ا م ل س م ز ا ی ک ی ن ا و ن ع
 هَب طوبرم هک ی یاهباتک ر د ا ر ه یضق نیا نینچم ه
 ی راعشا و ت سا ش ی پ ل ا س د ر ا ز ه ا ی ل ا س د د س ت ش ه
 ن لَأَا .مینیبی م ت سا ه د ش ه د و ر س ع ق و م ن ا م ه ر د ه ک
 ریدغ زور ر د ی ر ا ص ن ا ت ب ا ث ن ب ن ا س د ر ا ع ش ا
 ت سا د و ج و م

ماجنا نینمؤمارِیما ی قرعمن ایرج هک ی تقو
 ی رعش ن م» :ت ف گ و د ش د ن ل ب ن ا س د ،ت فرگ
 راعشا ،ن اوخب» :دندومرف ترضد «؟مناوخب
 ی لیخ ه دیصق ن آ ن ا س د و «!نک ادا ا ر ت د و خ
 1!درک داشنا ا ر ش بلاج

1: ۱۸۲ ص ۷، ج ۱، ی سانش ماما

مُهَبَبِن رِیْدَغْلَا مَوِی مَهَبِدَائِی

اَیْدائِم لِ و سَرَّ لِبِ ع م س ا و مَّ حِب

مُكَلِیو و مُكَلَاوَم ن مَفَل و قِی

اِیْمَاعَتَا كَا نْه ا و دَبِی مَ و ا و ل ا ق ف

اُئِبِن تَا و ا ن ل ا و م ك ه ل ا

اِیْصَاع هَیْلَاوَلَا ی فَا نِم قَلْتَمَ

و نایعیش یارب افرصد، س دقلا حور دییات و دادما تیبیلها ناورید

ربمغیب هک دودنیا اجنیا رد بلجا هتکن اما
حور، ی تسه تیبلها ام اب هکی مادام ات: «دندومرف
ی لیخنیا و «درک دهاوخ تیامد ار و تس دقلا
هک تسا ی دیک بلاطم ن آزا و تسا ی بیجع هیضه
!میشاب هجوتم و میشاب هیضه نیا بظاوم دیاب ام
تفلاخ هاگتسد هب ن آسد هک دیشکن لوط ی تدم اذ
ی نعی، درک تیامد اهنا آزا و درک ادیب هار افلخ
بصن یارب ریدغ نایرج رد لبق هامود
، تفگر عشی هلا تفلاخ و تیلو هب نینمو ماریما
1! دیوگی رعش ن ارگید و رکبویا یارب ادعی لو
لها ام اب هکی مادام ات: «دنیا مرفی م ربمغیب
هب و دنکی م تیامد ار و تس دقلا حور، ی تسه تیب
ی نعی 2»! ی تسه و ا تلفک تحترد و دنکی م کمک و ت

ی نِنَافِئِیْ لَعَا یَمْ قُلْ هَلْ لَقَفْ **

آیداه و اماما ی دعبن م کتیسر

هُیْلَو اذْهَفْ هَلَاوَم تُنْکَنْ مَفْ **

آیلاوم قید عابتا هلا اونوگف

هُیْلَو ل اوم هلا اعد کانه ** و

آیداعم آیلع ی داء ی ذلل ن ک

1 می انداز موقنیا، تمانیا و مدرم نیا ربمایپ، مخریدغ زور رد «
هدنک اونش، تمانیا یارب تساقدی دانم هک ربمایپ نیا ی اذ رد قچو؛ دنک
تسا هدنامهفو

تمان آ و؟ تسیک امش ربمایپ و امش ی لاوم، مدرم یا: تفگر ربمایپ سپ
:دنتفگ، دنشاب دهاهد م هر رب مشچ و مدرکی لهاجت هکنانودب

نایمزا تیلو هرابرد و ی تسه ام ربمایپ و ت و تسام ی لاوم و ت ی اذ
!تفای ی هاوخنار ی فلاخم چیه ام

ی م ن هک اریز، ی لع ی ا زیخا پرب: تفگی لع هب ربمایپ ل باد نیا رد
!یشاب ی داه و ماما ن مزا دعب و تهک مدنسپ

نیاربانبد و؛ تسا وای لو ی لع نیا، متسه وای لاوم ن م هک س کره سپ
!دیشاب هدوب وایتسار نایلومزا و قیدصن اوریب امش، مدرم یا

هتشاد ار هکنان تیلو و ت، ارانگدور پربا هک درک اعد ربمایپ اجنا رد
نمشد ی لع اب هکنان اب شابن مشد و، دراد ار ی لع تیلو واک شاب
»!تسا

۲۶۹ ص، ۱ ج، دنائو فلا زک؛ ۲۲۱ ص، دیفم خیش، ل مجلا

۱۷۷ ص، ۱ ج، داشر لا

ی تفگ رعشو و ی دما اجنیا رد نوچه که تسینر وطنیا
ی ارب هئسم نیا ، داد تسد و ته بی تیناحور لاد و
!دشاب نیمضت کین او نعه پراک رخا ات و ت

ن اصفه اطاوه ب ، ق د ر یسم رد ی رادیا پ مدع ن امیا

هلمج زا ن اشد هک میوگب میناوتی م اذل
هب تیاور نیا لوا هتسد عزج هک دوب ی دارفا
بالق هب طقف ار نینمؤمار یما ی نعی ؛ دیای م باسد
هب و تشادنت سود نابز هب اما ، تشادنت سود
نوچه ، تفر رکبوا ماگتسد تمسهب تهجنیمه
و دنک در ار لکشم نیا و دتسیاب تسناوتی مذ
و اضف نیا لابق رد و دیارب ناحتما نیا هدهعزا
تمواقم دوب هدش داجیا هک ی نایرج نیا و وچ نیا
هب ار ی اعد نیا ، لبق مام ود ربمغیپ : دیوگب و دنک
اجک ن لا ، درک بوصنم دوخ نیشناج ن او نعه
هب و دینکی م باختنا ار ی سک هچه و دیوری م دیراد
ملاک ل باقم رد امش !؟ دیهدی م ی ار ی سک هچه
»! دیا ه داتسیا ادخل و سر حیر صد

رد ش نامیا نوچه ، دتسیاب تسناوتن ن اشد
راب کید طقف ار ﴿دَحَاُ لِلّٰهٖ وَهٖ لَقٰی﴾ و دوب ثلث دح
ل وبق ار نیا طقف ی نعی ! رتشیب هذ ؛ دوب هدناوخ
ار نینمؤمار یما ریدغ زور رد ربمغیپ هک تشاد
و هدیصق ن آ و تفگ م هر عش ، هلب ! درک بوصنم
، تسای رادبا و ی لاء رایسب راعشا م هر ش راعشا
رادقمنیا زا شید رگید و دوب دح نیمه رد ی لو
ار ی تخس و تشانگن هیام و تشانگن ولج مدق
! درکنل محت

ن آ هب مازتلا و ق د ش رینچی اهی تخس

و دراد ی تخس «ی اعدای» ن تفگ هر خلأاب
ام ههمه ی ارب م ناحتما نیا و دراد ناحتما ش تشپ

!دشاب اهنا ی ارب طقف هک تسین روطنیا و تسه
 ی اء [هک دنادب دیاب]، دیوگی م «ی اء ای» هک ی سک
 هچ وت !دتسیای م رکبویا لابقرد هک تسا ی مدآ
 کی طقف [ناسنا] هک تسین روطنیا؟ ی نکمی م راک
 و دنیشنبل زنم رد دورب دعب و دیوگب «ی اء ای»
 [هک دنادب دیاب هکلب]؛ دوشبدها وخی م هچره دیوگب
 رمعل ابقرد ی اء، دتسیای م رکبویا لابقرد ی اء
 ی اء، دتسیای م نامثعل ابقرد ی اء، دتسیای م
 ؟! ی تسیای م اجک وت لااح! دتسیای م هیوا عمل ابقرد
 ؟! نیمه طقف! دش مامت و دما ریدغ دیع زور

ی اء ای کلا خب خب» :تفگ هک ی سک ن آ رگم
 نیمه «! ینمؤم و ن مؤمل کی لوم و ی لاوم ت حبصاً
 اب و دز ار اهفح نیا هک یسک نا^۱!؟ دوبذ ی مود
 ار ربمغیپر تخد هک دوب ی سک نامه، درک تعیی ی اء
 !درک هکتهکتش رهوشد مشچ ی ولج

خب خب» و «ی لاوم ت حبصاً» اب، نم زیزع
 لد هلسم و دوشی مذتسرد راک هک «ی اء ای کلا
 دخرچی م هک راوند لثم مناوتی م مه هدنب! دوشی مذ
 و منکی م تبحصد مه رتهب هزات، میوگب اهزیچ ی لیخ
 نیا، ی اء ای» :منکی م مه یرتشیب تدارا راهظا
 رارق همه ی لاوم ار وت ادخ، داب تکرابم بصنم
 رارق بذ «! داد رارق هنمؤم و ن مؤم ی لاوم، داد
 فلاخ و غورد ارچ وت؟ ی یاجک وت! داد هک داد
 ؟! ی نکمی م بآقت و ی زاب هزود و ارچ و ی یوگی م
 هنمؤم و ن مؤم هچره رب ی لاوم ار ی اء ادخ، هلب
 ؟تسا طوبرم هچ وت و نم هب ی لو؛ داد رارق تسا
 رتهب امش ایآ؟ متسه هلسم ی اجک، طسونیا رد نم

^۱ ج، دادغب خیرات؛ ۱۳۳ ص، یرولا ملاء؛ ۱۷۷ ص، ۱ ج، داشرلا
 رداصم رد فلاتخا یردق اب، ۲۸۴ ص، ۸

نیا دیایدی سک هک دیراد غارسد ی لائم دروم نیا زا
مام ودی لو، دندز بنینمؤملار یما هب عجار ار اهفرح
[و بورضم] شمشچی ولجاری لعدنیمه ن ز دعب
!؟ دنک طقسده ار ش اچب و دنک هکتهکت

ناسنا لمعدرد قدهب داقتعا رادقم ریثات

دینکی م لایخامش؟ تسیچام فیلکت لاماد

و لوبلگ، دندوب ریدغ دیع زور رد هکی ناسک ن آ
نوخ و دوب رتمکام زاناشنوخ گنر و امسلاچ
اهنا نوخ زا، لاسد ۱۴۰۰ تشدگ زا دعبام
رد اهنا یاعدا اسبهچ، ناجاقاً هذ؟! تسارتزمرق
!تسا هدوب م هام زار تشید بنینمؤملار یما اب طابترا
هداد تسدن اشیاربی لاد زور ن آ رد اعقاو دیاشد
ار بنینمؤملار یما دراد ربمغیپ هر خلأابن وچ، تسا
می ار رخا فردرگید ربمغیپ و دنکی م بصند
هکن اسدن آ [؛ دش ضرع هک روطنامه]! دندز
رارق اهنا مانگتسد رد و تفر رکبویا دزد هب ادعب
بنینمؤملار یما یارب ریدغ دیع زور رد، تفرگ
ی لو؛ تساخیر اتق یاقدهمه اهنیابذ! تفرعش
ناحتما کی! دش مامت بلاطم ن آ هک مینیبی م ادعب
ردوبا و ناملس طقف؟ دندنام ی قابات دنچ، دما شپ
هقیب و دندنام رگید رند دنچ و رامع و دادقم و
زامد فصد فصد و هنیدم دجسم رد دنتفر همه
و دناوخی م زامن ربمغیپ زورید! دندناوخت عامج
ی کی هک مینیبی م زورما، دش میمتسب اهفصد نیا
اهفصد نیمه و تساهداتسیا ربمغیپ یاجبرگید
هداتسیا شرسد تشپ دارفانیمه و تساهدش هتسب
و دندوب اندکنیمه و ورمع نیمه و دیز نیمه؛ دنا
مومأم و ادتقم هک هام هرکز! دندرکنی ریغت چیه

۱. ۷۹ ص، دانسلا برة؛ ۶ ص، صاصتخلا

زا و فرطن آ و فرطن یا زا ار دار فا! دندرو ایند
دندرو ایند و دندر کذ مع غ لا و ر تشا ب ر گید دلاب
زامن و دنتسیاب رست تشپ و دننک تارهاظت ات
نیمه دوخ؛ دندوب دار فا نیمه دوخ مکلب، دندا و خب
رست تشپ زورید ات و دندوب هینیدم رد هکی دار فا
نیا رست تشپ و دندما آهن نیمه، دنداتسیای م ربمغیپ
!دنداتسیا در ف

زا، میداتسیای م ربمغیپ رست تشپ زورید ات
نوچ؟ ارچ! میتسیای م رگید ی کی رست تشپ زورما
نیا زاشید و ت سا ردقن نیمه ام رواب و نازیم و دح
رکبی با و ربمغیپ نید هک ت سا نیا شیانعم! ت سید
ربمغیپ ی تقو هک روطن امه و میرانگی من ی قرف
زورما، میدادی م شوگ ار ش فرح ت فگی م ی بلطم
روطن امه، دنزی م فرح دراد رکبی با هک م ه
هک ت سا نیا شیانعم! میهدی م شوگ ار ش فرح
«قلاصلا» و دمآی م ربمغیپ زورید هک روطن امه
و تفری م هذام ی لابلابل و ت فگی م «قلاصلا
میداتسیای م ربمغیپ رست تشپ و ت فگی م ن اذا
ی لابلابل رگید ی کی لابلابل ی اجه ب زورما روطن نیمه
ی اجه ب رگید ی کی و دیوگی م ن اذا و دوری م هذام
نیا! میتسیای م ش رست تشپ م ه ام و دتسیای م ربمغیپ
!دنتسه مز ادنا کی رکبی با و ربمغیپ ی نعید

ش رست تشپ و ی تشانگی م ولجار ی لعرگا
دوب ی رگید زیچ کی بلطم تقون آ، ی داتسیای م
ن امدوخ هب درخکی سپ! درکی م قرف ه لئسم و
ی لیخ ه لئسم نیا هک ارچ؛ میوشد ه جوت م و مییاید
نیا هچ» :دیوگی م هکی سک ن آ! ت سا ی قیقد ه لئسم
دراد معقاو رد «!صخش ن آ هچ و دشاب صخش
هچ» :دیوگی م هکی سک! دنکی م ی فرعم ار ش دوخ

ی کی و د ره ، ن لاف ی اقا هچ و دشاب ن لاف ی اقا
ی م و گزاب ار ش دوخ رو ا ب در اد ع قاو رد «! دنتسه
! دنک

و د هک *** ت سا دوخ ح آدم ، دیشروخ ح دام

ا ت سا دُمَر مَاز و ن شور م مشچ

ی م ، دنکی م ح دم ار دیشروخ در اد هکی سک
و منیبی م ار دیشروخ مر اد ن م « هک دیوگب دهاوخ
ح دم ار ش دوخ [در اد ع قاو رد سپ «! متسین انیبان
سپ ، تسه ش یاج رسد هک دیشروخ [ن وچ ، دنکی م
ار ن آ و دنکی م فیر عت دیشروخ زا در اد هکنیا
امرگ و رونو دیوگی م ار ش از ادنا و دنکی م ح دم
ت سا نیا ش یانعم ، دهدی م حیضوت ار ش تر ار ح و
ار ش باتفا و ماهدید و ماهدرک سد ار نیا ن م هک
ار هئسم نیا مر اد ن لآ و ماهدرک کرد م دو جو اب
! م نکی م ن ایب امش ی ارب

بجوم ، ح لاصم رطاخه ب ق د ه ب ن اعذا مدع

ریسم زا فارحنا

ب لاق هب طقف ار نینمؤمار یما هکی سک سپ
ن امه لثم ، در و ایند ن ابز هب اما دشاب هتشاد تسود
اب ریدغ دیع زور رد هک ت سا ی دارفا
ل ابند هب ادعب ی لو دندرک تعیب نینمؤمار یما
اهنا ی ارب تیاور زا ت مسق نیا سپ ؛ دنتفر رکبوبا
ن لآ هک ت سا ی دارفا ی ارب روطنیمه و ت سا
مینادی م « [: دنیوگی م هک ی یاهنا] ! دنتسه
هک ار ی زیچ ره ی لو ، ت سا ق د نینمؤمار یما
م ه ی یاهت ح لاصم کی هر خلأاب و تفگ دوشی من
ه یاسمه ، میراد ش یوخ و موق ، میراد لیماف ؛ میراد
ی م ! رگید دوشی من ، میراد باتک و باسد ، میراد

1. ۷۲۸ ص ، م جنپ رتقد ، (ی دزی رذآ) ی ونعم ی ونثم

لید هر خلاآبی لو، ت سا ق د بلطم نیا هک میناد
 ی بلطم ره و دیوگد ار ی قدر ره ناسنا هک درادن
 [، دروایدن ابز هدرگا نوچ]! دروایدن ابز هدر
 گنسی وور گنسرگید و دوری منید زاز چهمه
 «!؟ دنا هتشادگ اجکی یار بدار هیقت سپ! دوشی مند
 ، دناد ار نامیا زاموسکی هک دنتسه ی دارفا
 دافتعا و دنیبی م و دنادی م ار ق د طقف نوچ
 ! دناد

ناسنا هار هَدَنک زاب، ی بلق تَبَحَم

؛ ت سا حرطم تَبَحَم هَلْسَم اجنیا رد بخ
 دافتعا صخش کی هدر ناسنا هک ت سا نکم نوچ
 ن آ هکی لاجرد، دشاب هتشاد تَبَحَم ی لو دشاب هتشاد
 ی م زاب ناسنا یار بدار اقم کی اتار هار هک ی زیچ
 ، ی اء ای: «دنیا مرفی مند ربمغیپ اذل؛ ت سا تَبَحَم دنک
 ی م هکلب»! دسانش بشلق هدر ار وت هک ی سک
 هتشاد تسود ش بلق هدر ار وت هک ی سک: «دنیا مرف
 رافک نوچ؛ ت سا ی مهم هَلْسَم کی نیا و»! دشاب
نَوْفِرَعِيْ اَمَكُ هُنَوْفِرَعِيْ: دنتخانشی م ار ربمغیپ م ه
 «! دسانشی م ار وت ن اشیا هچب لثم»¹؛ **مُهْمَاءَ اَنْبَاً**
 ؟! دسانشن ار شاهچب ردپ کی هک ت سا نکم ایآ
 ؟! دسانشن ار شاهچب ردام کی هک ت سا نکم ایآ
 رگید لاثم نیا زارتهب ادخی نعی؟! درادن اکما ایآ
 ، ی یاسانش هَلْحَرَم رد نوچ؛ دنز بی لاثم تسناوتی مند
 نوچ؛ ت سا دنزرف ابر دام و ردپنید هبترم نیرتلااب
 . دوشی م دلوتم ردام و ردپ زادنزرف کی

ی م روطنیا ار ربمغیپ هکی یاهنیا ی لو
 لاجن ی عرد اما! دنتشاد تسود ار وا، دنتخانش
 دارفا یار بدار ی هار دهاوخی م اجنیا رد ربمغیپ
 رد ار نینمؤ ملاریما امشرگا: «دیوگی م؛ دنک زاب
 ، شریذپ و ن تشاد لوبق نیا هدر و دیراد لوبق ناتلد

1. ۲۰ هجری (۶) ماعناً مروسد؛ ۱۴۶ هجری (۲) مرقب مروسد

تئرجو هضرعی لو، دیراد ار مه تبحم و قلعت
 ی مرظرد ار حلصم و دیراد ار شنایدن اوتو
 روطنیا و تسا زاب هار امش یارب زاب، دیریگ
نَ وَفِرَعِي اَمَكُ هُنُوْفِرَعِي (هک - رآفکن آلثم هک تسین
 «!دشاب هتسب هار - **مُهْهَآَنِبَا**)

ن ایرجن آرد ریدغن امر رد هکی دارفا اذل
 نیا و دنتشگر بی کی کی م هاهنا، دندوب ربمغیب اب
 رفرهاچ هس نیمه طقف راکر خآ ات هک دوبن روط
 ی م ابیرقت رفتو دی کی ای اهتفه لاثم هکلب، دشاب
 ی، اعی: «دنتفگی م و دندرکی م هبوت و دندما
 تیامد ار و تهک دز لوگ ار امن اطیش! دیشخب
 تقو رگید هک دنتشگر بی نامز اما» «!میدرکن
 ،ل احل کی اعی! دوب هتسب هتسب و دوب هتشدگ
 دودح ابیرقت زور لهچی سد دودح زا دعب
 تماقتسا بتارم بسد رب دارفا زا رفت هاجنیل هچ
 ،دوب هداد اهنا هب ادخ هکی قیفوت و کردن ازیم و
 تسد مارم نآ زا و دندما نینمؤلاریم ل ابند هب
 ی رفت دنچن آلثم هتسب هتسب؛ دندرک هبوت و دنتشادرب
 دنتشگر بم هاهنیا هر خلأابی لو، دندوب ادتبا زا هک

ی ناسا و ی بلف تبحم ربی حرش

دنیامرفی مترضد دعب

ش ناسا و بلف هب ار و تهکی سک، ی اعی: «
 هدیسنامیا ثلث و دعب [دشاب هتشداد تسود
 «!تسا»

ی م ی نعید «دراد تسود ش بلف رد ار و ته»
 و تزیمه و ی تسه قح و ته و ی تسیک و ته هک دناد
 ادتقالباق و ماما و اوشیپ و موسا و ته و ی تسه
 !دنادی م ار اهنیا هم! ی تسه

نیا ی نعید «دراد تسود شنابز اب ار و ته»
 ی م فرطنیا، دنکی م ناید دنادی م هک ار ی رادقم

وَتَتَّيْعُقُومُ وِوَتَزَا وِوَدِيوُكِيْمَ فِرطْنَا ،دِيوُكِيْمَ
وِوَدِنزِيْمَ فِرْحَ ،تَسَا بِيْطْخِرْگَا !دِنكِيْمَ عَافِدْ
نَايِيْدْ شِمْلَقْ اَبَا رِ بِلَاظْمِ نِيَا ،تَسَا هَدْنِسِيوْنِ رْگَا
رِدْ اَرِ شِمْلَقْ رِگِيْدْ هَكَ تَسِيْنِ رُوْطْنِيَا وِوَدِنكِيْمَ
وِوَدِزَا دِرِيْبِي رِگِيْدْ بِلَاظْمِ هَبْ وِوَدِرِيْبِي رِگِيْدْ يَاجِ
يِ يَاجِرِدْ هَكَ بْ ؛دِنكَنْدْ تَبْحَمِ يِ دَاوِ نِيَا رِدْ رِگِيْدْ
دِنكِيْمَ نَايِيْدْ اَرِ هَلْنَسْمِ ،تَسَا مَزْ لَا هَكَ

!دِيَايِيْمَنْدْ وِلْجِ رَادَقْمَنْ يَا زَا شِيْبِي رِگِيْدْ اَمَا
وِوَدِيَايِيْدْ شِيْبِي شِيَارِيْبِ قَافِنَا لَثْمِ يِ اِهِيْضَقْ رْگَا اَلَاثْمِ
دِيَايِيْرَادِ تَسُوْدِ اَرِ يِ اَعْ هَكَ وِتْ» :دِنِيوُكِيْمَ وَا هَبْ
،هَنْدْ» :دِيوُكِيْمَ «!يِ نَكْ قَافِنَا اَرِ تَلَامْ زَا رَادَقْمَنْ يَا
دِرُوْمِ اَللّٰهْ اَشْنِ اِ وِوَتَسَا يِ فَاكْ نَا بَزْ هَبْ طَقْفِ
دَشَابْ قَافِنَا نَا لَامَا ،مِيْرِيْگِيْمَ رَارِقْ نَاشْتَعَا فَشْدْ
شِيْبِي شِيَارِيْبِ يِ اِهَلْنَسْمِ اَلَاثْمِ هَكَ نِيَا يِ «!دَعْبِ يِ اَرِيْبِ
:دِيوُكِيْمَ ،دَهْدَبْ مَا جِنَا اَرِ يِ مَهْمِ رَاكْ دِيَايِيْدْ هَكَ دِيَايِيْمَ
لِنَاسْمِ نِيَا ،مِيْرَادِ رَاكْ هَدْرُخَكِيْ زُوْرْمَا لَامَا»
.تَسَا نَا بَزْ هَبْ طَقْفِ تَبْحَمِ نِيَا «!دَعْبِ يِ اَرِيْبِ دِنَا مَبْ
نَا يِرْجِ اِيْ اَلْبِرْكَ نَا يِرْجِ لَثْمِ يِ نَا يِرْجِ هَكَ نِيَا يِ
گَنْجِ هَلْنَسْمِ هَكَ دِيَايِيْمَ شِيْبِي دَحَا نَا يِرْجِ اِيْ نِيْفَصْ
هَلْنَسْمِ طَقْفِ وِوَتَسَا نَا يِمِ رِدْ نُوْخِ يِ اِيْ وِوَتَسَا
هَكَ بْ ؛تَسِيْنِ يِ فَاكْ يِ بَلَقْ تَبْحَمِ وِوَدَا قَتْعَا وِوَيِ نَا بَزْ
!وِلْجِ اَمْرِ فَبْ ،تَسَا شِيْبِي رِدْ بَرْدِ نَا لَافْ» :دِنِيوُكِيْمَ
ضَا رِعَا وِوَسَفْنَا وِوَلَاوْمَا هَبْ قَافِنَا تَقُوْ لَامَا
«!تَسَا

رِبْمَغِيْبِي رِسْپِي هَكَ يِ تَقُوْ اَرُوْشَا عْ بَشْدِ رِدْ اِيَا
دَقْ لِيْلَا اَذْهْ» :دُوْمَرْفِ وِوَدَا دِ جُوْرْخِ يِ اَرِيْبِ نَا
بَشْدِ يِ هَايِيْسَنْ يَا زَا مَهَامْ¹ «!اَلْمَجْدُ هُوَ ذَخْتَا فِ مُمْكِيْشَدْ

1. 91 ص 2، ج 2، داشرلا
هتفرگ ربرد ارامش نأش شوپ و تسا هديسر رد بشد كنيا» :همجرت

می رانک ار همیخ هدرپهتسها و مینکی م هداقتسا
دوخ هرخلأاب» :میوگی م ایآ ؟ میوری م و مینز
:تفگش دوخ و تشادربام زارار تعید ترصد
و نزه و میورب سپ «! دیورب دیه اوخی م رگا»
بقع هب میورب ، میسرب نامسورع و داماد و هچب
یراکهدب «! میسرب نامیاهی راکبلط و یگداتفا
:دیوگی م دشاب راکهدب رگا ! یراکبلط طقف ، هذ
همه نیسد ماما ، میوشد دیهش ادرف نیمه ، ایادخ»
می تدار اهراکبلط تسد زار و دنکی م هیوستار
:دیوگی م دشاب راکبلط [ناسنا] رگا اما «! میوشد
بلط نیا مورب دییامرفب هزاجا ، الله و سرن با ای»
و منک هراختسا کی عقومن آ ، منکلوصو ار اه
بوخی لیخ ؛ دیآی م هچ اجنیا هب ن تشگرب هک منیب
هجوت «! دیآی م هنایم ای و دیآی م بوخ ای دیآی م
!؟ دینکی م

رد و لامعی نعید ؛ تسا «هدیب» موسد مسق
می هیضقی اپردقچ و دیآی م ولجر دقچ لمع ماقم
ایآ !؟ دشیکب م هی نادنز تسا رضاد ایآ ؟ دتسیا
رضاد ایآ !؟ دروخب م ههنایزات کی تسا رضاد
!؟ تسا

**هچ : هیلع الله ن اوضر ی نار هط هملع مو حرم
ی لیس کی م لاسا هار رد ناسنا هک دراد لاکشا
! دروخب م**

تمو کدر خاوار د ارهاظ و هاشن نامز رد
می ملاسا هک دوب ی اهنارتخد هسردم کی ی ولهچ
نامه ترازو فرط زار تقو کی تسا مدای دوب
می م لاثم و دوب هدمآ هسردم نآ هب درم کی عقوم
رارقی رگید تروصهبار باجد هئسم دنتساوخ

(ققحم) «! دیوشد قرفتمه و دیریگب یراوهار رتشنوچار نآ ؛ تسا

ار باجد هئسم هک دنتساوخی م لاصا و دندهب
رایسب مدآ هک هسردم نآ ل وئسم ! دنرانگب رانک
ناشیا منادی من - دوی نید قرع ابو بوخو و نیدتم
،تسا تاید دیکرد رگا ؛ هذای تسا تاید دیکرد
هتفر ادخت محر هبرگا و دنک ظفدار ناشیا ادخ
کی - ! دهدب رارقش محر دروم دنوادخ هک تسا
ترازو فرط زاهکی صخش نآ و دما ولج هبترم
هک دز صخش نیاشوگ هب ی لیس کی دوی دما
لاحل کی لع و درک هلباقم مه ناشیا و رانک ورب
هئسم هعقد کی ی نعید ، دشند ماجنا دنتساوخی م هچنآ
ناشدو صقم هب اهنا و دش ی رگید و حذ کی هب
دندیسرن

، میدوب هتسشن لزنم رد هک زور کی دعب
درک فسآ تراهما ی صخش . دش هیضق نیا تبص
«! دندز مه ی لیس کی ادخ هذنب نیا هب» : تفگ و
رگا بخ» : دنتفگ - هیلع الله ن اوضر - اقا موحرم
کی ناسنا هک درادل اکشا هچ تسا م لاسا هار رد
«!؟ دروخب م لاسا هار رد مه ی لیس

هذ ، داتسیا هیضق ی اپ دیاب !؟ دینکی م هجوت
رد میروخن ی لیس هک ی دح اتام» : مییوگب هکنیا
ی لیس رگا اما ، تسا بوخ ی لیخ و میتسه اجنیا
، دیشخب اقا» : مییوگی م ! میتسین رگید میروخب
دعب و «! تسا هذ هابتشا ، میهاوخی م رذع ی لیخ
ی م تافتلا ! الله نامای ف و همانتیاضر کی مه
! دوشی من هک روطنیا ؟ دینک

دیاب دیای م نینمؤماریم ل ابندهب هک ی سک
ار شنز ، دروخ ی لیس نینمؤماریم هک دنادب
ار شاهچب و دندرک هکتهکت [و بورضم] شیولج
و دنتخادنا نامسیر شندرگ هب ! دندرک طقس

ی یاج ات 1؛ دندناشک دجسم ات و دنتفرگ ار ش نابیرگ
 ی م نینمؤماریم ا ه ک ی ا ه مات رد هیواعم ه ک
 آ از هتسا و لیلذت و دیقتت ار وا دهاوخی م و دسیون
 و 2 «ش و شخما ل مجناک» : دیوگی م دنک هر خسم و
 ن م ی تسا وخی م» : دنیامرفی م ش باو ج رد تر ضح
 ی راختفا ی راد ه ک ی تسنادن ی لو ، ی نک بیعتت ار
 ی م فیرعتن م زا ی راد و ی نک ی م تبثن م ی ار پ
 اب ارم ه ک مداتسیا ل طاب ل ابق رد ی یاج اتن م «! ی نک
 ه چ ، هیواعم ی ا و تا ما ، دندرب دجسم ه ب تیفیکن یا
 م ه دعب و ی دیباو خ و ی دروخ طقف و ت؟! ی درک راک
 ات دنروایب نامثع رس رب ی یلاب ه ک ی دش رظنم
 ه چ و ت! ی نکب ار نامثع ن و خ ق ا قدا ی ا عدا و ی یایب
 ، دندرک روطنیا ار ن م ، بوخ رایسب؟! ی درک راک
 ؟! ی درک راکه چ و ت ؛ تسا ن م راک و ه دنورپن یا
 و تیامد ه چ ، ی گرابمکش و ن دروخ زا ریغ مدرم
 3؟! دندراد غارسه م لاسا هار رد و تزا ی بلطم

ام اذل ؛ تسا نیا تیدد نیا ی انعم نیار باند

زورما ! میجنسب و مینک هظحلام ار نامدوخ دیاب
 ، تسا تیلو ا ب ت عیب زور ، تسا ریدغ دیع زور
 ۱۴۰۰ ه ب ار ش دوخ دیاب ناسنا ه ک تسا ی زور
 نینچم ه ک ی رد ه ک دنک س اسحا و در بید ش پید لاس
 .تسا هتفرگ رارق ی یاضف

اهن امز ا ه م ه رد ریدغ ه عقاو ن دوب ی راج

میدرک ادیپ ق یفوت ه ک دوب هتشنگ لاسد ارهاظ

!دوب بیجع . میدوب فجن رد ریدغ دیع زور
 ن آ . دندوب هدمآ اجهم ه زا و دوب دایز ی لیختیعمج
 ای ی رتم تسیود زا رگید ه ک دوب تیعمج ردق

1؛ ۸۳ ص ۱، ج ، اجتدلا ؛ ۵۹۳ و ۵۸۶ ص ۲، ج ، میلس باتک
 ص ۶، ج ، دیدحالی بانبا ، غلابا جهن حرش ؛ ۷۱ ص ، کدف و نفیقسلا
 ۴۸.

2 ص ۳، ج ، ملسا مهیاء بلاطی بآ ل آ بقانم ؛ ۸۷ ص ، نیفصه عقاو
 ی ردق اب . ۷۴ ص ۱۵، ج ، دیدحالی بانبا ، غلابا جهن حرش ؛ ۱۶۵
 رداصم رد فلاتخا

3. ۳۸۷ ص ، (جلاصی حبص) غلابا جهن

تفر ولج دشی مذ لاصا مرد یرتم دصیسد
 ملاد یارب رگید هک مدید ی تقو نم! دود بیجء
 و مداتسیا عبر کی اذل، مدمآ نورید تسیند بسانم
 زور فورعم همانت رایز نآ رهطم نحص رد
 همھ و؛ مدناوخ اتسا بحتسم رایسب هک ار ریدغ
 ار ریدغ زور رد نینمؤملار یما ترایز نآ زورما
 اتسا ی بیجء ی لیخ و لصفم ترایز، دنناوخب
 ور ار مدآ طابترا و لاد و تیعضو و هدنور پمامت
 نامز رد هک هتشدگ تانایرج مامت! دنکی م
 و اهراک نآ و داتفا قافتا ش دعب و نینمؤملار یما
 تسه همانت رایز نیا رد دندرک هک ار ییاهم لظ
 2! اتسا ی بیجء همانت رایز کی

کی ادج، مدود هداتسیا اجنآ رد نم هک ی تقو
 ن لآ نم هک مدید و ریدغ نایرج رد متفر هبترم
 دراد و اتسا هداتسیا ربمغیپ و متسه ریدغ رد
 نم هک مدید ی نعید؛ دنکی م بصد ار نینمؤملار یما
 اب! مدود اجن امه رد لاصا و متسه اجن امه رد
 متسه هئسم و هیضق ی اجک رد نم هک متفگ مدوخ
 ن لآ؟ م ادرک رواب ار ربمغیپ ملاک نیا رد قچ ات و
 نم، اتسا هتفرگ ار نینمؤملار یما تسد ربمغیپ هک
 ی فاک منابز اب ایو بلقا اب طقف ایآ؟ مراد رواب رد قچ
 ی نعید؟ متسیاب مه لمع ی اپ دیاب هکنیا ای، اتسا
 اههب بنامه و دارفانامه و هحص نامه اعقاو
 ملیفلثم اهق یوشد و اهفیرعت نامه و اههچه چ و
 در کیه بکیروطن یمه و دمانم مشچ ی ولج رد
 هچ ص خشن آ و تفگ هچ ص خشن نیا هکنیا! دش
 ار بلاطم نیا ربمغیپ هک ی عقوم نآ رد و تفگ

1. ۷۳۷ ص ۲، ج ۲، دجهتملا ح ابصم؛ ۲۴ ص ۶، ج ۶، ما کدلاً بینهت
 2. ۷۳۹ ص ۲، ج ۲، دجهتملا ح ابصم

و دندوبی تیعضو هچ رد دارفانآ، دومرفی م
 قمعه بردقچ و دنتشاد روابار ربمغیپ ملاک ردقچ
 قمعه هب و بلاطم نانآ قمعه هب و ربمغیپ [تقیقح]
 هیضقنیا ردقچ و دندوب هتفر ورف او ه و لادنانآ
 دندرک هاگذ ربمغیپ هفایق هب طقف ایآ! دنتشاد روابار
 م ه بلاطم قمعه هب هکنیا ای]، دندوب ل احشوخ و
 [؟ دندوب هتفر ورف

ی هاناحتما ی مناد تنسد

هامود، الله مسب؟ دش مولعم اجک زابخ
 نیا هساک رد فاصد دعب هامود ار نیا ادخ! دعب
 دینکن لایخ! دما شپپ ناحتما و تشاذگ مدرم
أُولُو قَيْدٍ نَّأٍ أَوْ كُرْتَيْدٍ نَّأٍ سُنَّانًا بَسِيحًا: تسین ناحتما
¹. **بَن وَنْتَقِي لَا مُمْهُوَ أَمَاء**

دما ریدغ زور کی هک دننکی م لایخ مدرم
 ،ریخند!؟ دش هامت رگید و دش هدزی فرح کی و
 رگید رفذ کی و دوری مایند زار بمغیپ دعب هامود
 و دوشی م ضوع طیارش و دیای م ربمغیپ ی اجه
 مسب بخ! دعب هامود طقف دنکی م ادیپ ریغتل ناسم
 !تسا ربخ هچ مینیب لاد، الله

و بلاطم نانآ و اهفر دنآ و اهت بحص نانآ
 هشیمه هکن ناگزب و افرع و ایلوان ایرج و ل ناسم
 هک اقا موحرم هب نشهد ی اهبش س لاجم، دنای م
 هعمجر صرد ناشیاهت بحص، دنای م هشیمه
 هشیمه هکن ناضمر کرابم هام ی اهبش رد و
 بجع، هب هب! دراد ی نارود کی هکلب؛ تسین
 و اهت بحص هچ، دراد ی تیناروند هچ، ی یاقا

1: 322 ص 1، ج 1، ی سانشد الله 2. هیآ (29) توبکنذ هروس

هدروآن امیا ام: ”دنیوگب هکنا دَرجم هب هک دناهدرکن نامگن نیچ مدرم ایآ»
 «!؟ دنوشی منش یامزان اشیا رگید و هدشاهر و هلی «میا

مینک طبض ار اهتبحص نیا مییاید، درادی بلاطم
تبلقرد ار اهتبحص نیا ایید، ادخه دندب «! دنامب هک
و میس تشم کی هک طبض نیا، نک طبض
و اهتبحص ردقچ! اتسا هیشد و کیتسلاپ
هبردقچ و یاهدرك طبض تبلقرد ار اقا بلاطم
تسه همه یارب هکی ناچتما نآ؟! یاهدرب راک
؟! دیدرک هجوت! الله مسب، دما مهش پید و دیای مش پید

ریم ردی رهاظ روما هب ن تخادرپ تیافک مدعی هلا

هب ن تخادرپ هک مینادب ار هئسم نیا دیاب ام
و ندرک تسرد س لجم و بلاطم نیا
ربنم ی لایاب و ندرک تبحص و ن دناو خه بطخ
نم هکی تدم نیا رد لاثم! درادن ی هاگیاج ن تفر
ن طابزای سک ایآ، منکی تبحص امش یارب مراد
متسه راک یاپ مدوخنم ایآ مکنیا!؟ دراد ربخ نم
قحم مدوخرد ار شیدن نیا زار ادقم هچ و هذای
! دنادی م ادخ طقف و درادن ربخ س کچی ه؟ ماهدرك

ن امبلاق هب الله عاشن! هک مینادی م ار نیا، هلب
قیفوت هب ار رادقم کینیا لله دمحا و میراد تسود
ماقم رد و نابز ماقم رد ایآ اما؛ مینکی مذرماکنا ادخ
رظن رد ار حلاصه مکنیا ای، متسه راک یاپ مه ملق
ی فرد اجنیا رد مهاوخی م هکی تقو ایآ؟ مریگی م
هب هک منزب ار ی فرد هچ هک مجنسی م لوا، منزب
هب اتسا نم ررض هب هکی فرد و دشاب محلاص
هک وت، اقا «: دنیوگی م مدرم نوچ؟ میوگن امش
نیا یراد ارچ سپ، ی تسه روطنیمه مه تدوخ
نیا مکنیا یارب] اذل «!؟ ییوگی م ار بلاطم
بلاطم و مجنسب لوا، دوشن دراو نم ربلماکشا
مروآی م هکی یاهریبعت و منک باختنا ی شنیزگ ار

داریا نم ہر رگید زور ود ہک دشابذ یریبعت
 نخسداد ربنم ی لایابن اتدوخ امشد ،اقآ» ہک دنریگب
 یرگید روط لمع رد ی لو ،دیدرک ہچ و دیداد
 ی شنیزگ و میوگن ار ی بلطم رہ اذل «!دیتسہ
 !منزب فرح

رد ہک دوشی م مولعم تروصنیا رد
 دنامبر رگید ہک دیتمسق لاما ؛متسین ناسل تمسق
 ہک مینکی مذ تبحد تمسق نآ ہب عجار لاصا و
 ام ،ایادخ» :میوگی م طقف !تسا بار خراکی لیخ
 لوبقار نینمؤطار یما ؛میراد ار لو واتمسق نامہ
 مہ تسود و مینادی م ار نیا و تساق دہک میراد
 نک کمک تدوخ ی لو ،میشابش لابندہب ہک میراد
 مہ موسد تمسق اصوصخم رگید تمسق ود نآ ہک
 اھی لیخ لاؤ ؟دیدرک ہجوت «!دوشب نامبیسند
 ،دنتسہ لئاسم و بلاطم نیا لابندہب ہک دنتسہ
 اہفرد نیا لہا ناشدوخ لاصا ہکی تلاحرد
 بلاطم ہب ناشدوخ ی لو ،دنسیونی م باتک ؛دنتسین
 نخسن افرع ہب عجار !دنرادنروا بلاصا باتکن آ
 رتق فانم ی قفانم رہ زا شدوخ ی لو ،دیوگی م
 ،دنزی م ملق ادخ ءایلوا بلاطم ہب عجار !تسا
 رتوگغورد و رتب اذک نیبازک ءمہ زا ہکی تلاحرد
 کیلثم ؛درادنی راک ہک ندر فرح ،اقآ !تسا
 !دوشی م زاہک تساراون

ندوب کلام رد ماسلا ہیلع قداص ماما تیاور دارفان طاب

ی م تیاور نآ رد ماسلا ہیلع قداص ماما

:دنیا مرف

أبیطخ واولا و ملاب ی طخی لا لجرلا دجت»

۱ «!مَلْظُمًا لِيَلَّا نِمَّ تَمْلُظُ دُشًا مُبْلَقًا وَ، أَعْقَصِمِ

کي ن تفر ربنم و ن ت فگ ن خسد و ی ر ون خسد

ق دص و ن امیا رب ت لاد ه ج و چ ی ه ه بی لو ، ت سا ن ف
ق باس رد دنیوگی م ! دنکی من اوقت و تین
دارفا دندرکی م تبحصی تقو ه ک دندوبی یا هر ون خسد
؛ ت سا ی بلطم ش دوخ ، ملاک رحسد ! دندشی م روحسم
نیا ، بجدع» : ی یوگی م ی نکی م هاگدی تقوی نعی
ایلوا ریس م ه پ دقتعم ص خشلوا رگید ص خشد
نیا ، اقا ه ن «! دنزی م فرد روطچ دینیب ، ت سا
لها و ناگرزب و ایلوا لاصا و ت سا ق فام ص خشد
ه ک ی تقوی لو ؛ درادن لوبق ار نینمؤماریم و تید
ی مدآ بجدع» : دنیوگی م مدرم دنکی م تبحص
نآ ه زات ؛ ت فگی م رعش ه ک ن آسد لثم «! ت سا
ادیپ ی یاوه و لاد ک ی ت فگی م رعش ه ک ی عقوم
تکمک س دقلا حور» : دندومرف ربمغیپ ه ک دوب ه درک
«! ت سا ه درک

: دنیامرفی م ق داصد ماما

و بیطخ ه ک دینکی م ادیپ ار ی سک امش»
ش ا ه باطخ و تبحص رب ردقن آ و ت سا ر ون خسد
دیوگی من «م لا» ار «واو» ک ی ه ک ت سا ط لسم
کی) ! دنکی م تبحص اسر و غیلدی لیخ و
رخآ ات لوا زا و دنکی م تبحص ت عاسد
اما (! دیوگی منی رارکت ار ه ملک کیش تبحص
«! ت سا رت کیرات ی ناملظ بش زا ش بلق

ت سید بش رد امش ؟ دیا ه دید ق احم بش

ن اتدوخ ی رتم ک ی لاصا ه ام مهنوت سید و مت شهو
ترضد ! تسین ر ون نوچ ؛ دینیب دیناوتی من م ه ار
م ه ی ناملظ بش زا ص خشد نیا بلق» : دنیامرفی م
«! ت سا رت کیرات

لائم ام ی ارب روطچ ق داصد ماما رگید

لاصا ه ک ی ناملظ بش زا» : دنیامرفی م !؟ درواید
کیرات م ه درادن دوجو ر ونی ارب ی اهنزور چیه

ی یوگی م هک دنزی م فرد نانچن آ «!تسا رت
 کیش دوخ و تسا راک ی اپ ص خشد نیا لاصا»
 هُیقب لثم مه یرونخسد بخ «!تسا هیضق نکر
 یرگنھا لثم ؛تسا رنه و نف کیرگیدی اهرنه
 راجن ،تسا راجن هکی سک نآ !تسا یراجن و
 کیدی دزاسب تخت کیدی هکنیا هچ لاماد ؛تسا
 !تسا رنه و نف کیدود ره ،دزاسب مارح هلیسو
 ی ادص نیا ای ،درادی بوخی ادص لاثم هکی سک نآ
 راعش و تیلها و نید غیلته هار رد ارش بوخ
 لمع دوشی م نیا هک دنکی م فرصد تیلها
 ؛ادخی اضر دروم و بجاو لمعی تدو بحتسم
 و تیصعم هار رد ارش بوخی ادص نیا ای و
 می فرصدی شایع و شیعی و بعط و وهلس لاجم
 ود ره رد !مارح لمع دوشی م نیا هک دنک
 هک تسینر وطنیا ی لو ؛تسا ی کیدی ادص ،تروص
 ش راک رگید هدمآ تیلها س لاجم رد نوچ لاماد
 هچش بلقل خاد هک مینیبد دیاب ،ریخن ؛تسا تسرد
 دیابی لو ،دناد بوخی ادص اهی لیخ !تسا ربخ
 ؛دنکی م فرصم اجک رد ار ادص نیا هک مینیبد
 س لاجم رد ای ،دنکی م فرصد تیلها س لاجم رد
 هک روطن امه سپ !دنکی م فرصد بعط و وهلس
 و تنهم کیدی ،رگید لئاسم ریاسد و بوخی ادص
 و ندرک تبحد ؛دنتسه ص صخت و نف عون کیدی
 تسا ص صخت و نف عون کیدی مهن دما ربنم ی لااب
 !دنکی مزی توافق چیه و

می همادا رد ترصد !تسا بیجء اعقاو

دیامرف

اَمَع [رَبْعِي] اَرِيْبَعَتُعِيْطَتْسِيْ لَ لْجُرِّ لَ اُدَجَت و
 رَهْزِيْ اَمَك رُهْزِيْ هُبَلَق و ؛هِنَاسِلِبِ هِبَلَقِ يْ فِ

هک ی نکی م ادیپ ار ی صخش و ”¹! حابصملا
ن ابز هبت سهش لدر د ار هچنآ دناوتی منلاًصا
اما (، درادن ابید و داوسدًلاصا ی نعید)؛ درواید
»“! دشخردی م غارچ دننام شلد

و یرهبای داه جاد نطاب ی افسرد ی تیاکد و ابی نلایم اللهتیا تروشم

تمحر ار یرهبای داه جاد موحرمد اخ
اللهتیا موحرمن اکیذرد و ن اگتسبز ارفذکی دنک
یارب - هیلع الله تمحر - ی نلایم ی داه دیسد جاد
ت لاکشا زا ی ضعبرد ناشیا هک درکی م لقذ هدنب
! درکی م تروشم یرهبای داه جاد اب ، تاهبش و
ی ب و گرزب رایسب درم ی نلایم موحرمد هکنیا اب
هب تبسند مه اقا موحرمد و دوب ی نینزاند و ی وه
ن آرد هک - ناشیا عییشترد و دنتشاد هقلاع ناشیا
ی تقو و دندرک تکرشد - میدوب دهشم رد ام عقوم
ناشیا تدایع هب ناشتلاسک رخا ی اهزور رد هک
تلاد ناشیا هک مدید» : دندومرفی م دندوب هتفر
ش عاطقنا تلاد و تسا هدرک ادیپ ی بوذ عاطقنا
»! تسا ی بوذ عاطقنا تلاد

موحرمد اب یرهبای داه جاد موحرمد
²، دندوب هدناوخی ردارب و توخا هغیصد ی نلایم
زورما رد نینمؤم تسا بحتسم هکی روطنامه
³، دناوخبی ردارب هغیصد مه اب

ت لاکشا زا ی ضعبرد هک دنتفگی م ناشیا
ی م شپ ی نلایم ی اقا موحرمد یارب هک ی تاهبش و
ی م هراشتسا یرهبای داه جاد موحرمد زا ، دمآ
هکی تلاخرد ؛ درکی م تروشم ناشیا اب و تفرگ

¹ ۴۲۲ ص ۲، ج ۱، فاکلا

² ۱۴۶ ص ۳، ج ۲۱۲؛ ص ۱، ج ۱، راوناع لطم هب دوشد عوجر

³ س و درفلا داز زال قذ هب، ۲۷۹ ص ۶، لئاسولا کردتسم

و تشادند داوسدً لاصا یرهبای داه جاد موحرم
و گنریور زار نامز نای اهاسانکسای تد
،تسیچ هک دادیم صیخشت شاهرمند و هرامشد
دلبد مهادضا ناشیای تد! دود دد نیاردی نعید
رد هک دندوب هدرکت سردش یارب رهم کی و دوبند
یم هک اجر ه و دود هتشادنگش بیجل خاد هسیک کی
سیخ و دروای مردار رهم نآ ،دنک اضما تساوخ
هدیدار رهم نآ مهنم دود! دزی م رهم و درکی م
.مدوب

گرزب معجرم نیای یارب هک یدراوم رد
لدار لکشم نآ تسناوتی مندو دمآیم شپید ههیشد
و درکی م تروشم یرهبای داه جاد اب ،دنک
لمعو دادی مرثا بیترتاعقاو ،تفگی م و اچره
دروم ودی کی هک دوشی م مولعم سپ! درکی م
هدادی م ماجنا و هتشاد هبرجت هکلب ،تسا هدوبند
.تسا

زای جاد»: دیسری م یداه جاد زاء ادعب
هب بلطم هک یتقو»: تفگی م «!؟ می مهفی م اجک
نآ هک منیبی م و منکی م هاگند ،دوشی م هضرع ن م
اذل ،تسا کیراتش فرط نیای و دراد روند تمسق
هشیمه نوچ «! نکذ این کب ار راک نیای میوگی م
نیای! هدند ماجنا ای هدب ماجنا ؛دراد فرط ود لئاسم
رطاخه بنیای بخذ! نکذ ار راک نیای این کب ار راک
ش بلاق ؛ح ابصمنا ر هزی امکر هزی ا بلاق» هک تسای نیای
«!دراد تینق دصد و دشخردی م ح ابصم دننام

ی لایاب دوری م صخشد نآ ،لباقم هطقند رد
،دنزی م فرحی لع هب عجار ت عاسد کی و ربنم
زجو تسای ناملظ و کیرات بشد دننام ش بلاق ی لو
ی مند هضا فای وازی رگیذ زیچ تملظ و ترودک

تبحص دناوتی مذی تد هک ص خشد نیا اما ؛ دوش
می ، دراد طلاغات ش شد دنکی م تبحصی تقو و دنک
ن آ و دراد روند تمسق نیا هک منیبی م» : دیوگ
ن کب ار راک نیا میوگی م اذل ؛ دراد تملظ تمسق
تسا نیا هئسم «! ن کز ار راک ن آ و

ن نیموئاریمایا راکتایخ و ی عقاو باحصا ملاسلا هیاء

متساوخی م هک دود مذهب ردی رگید بلاطم
زاشید ارهاظی لو ، میوگب اقر تمدخ ار اهنأ
یرگید زاسپی کی اهراطخا و مرادن زو جم نیا
، منکی م مامت ار تبحص رگید اذل ؛ دیای م دراد
لها و بلاطم لها و علاطال لها همه لله دمحا ن وچ
ل ابندهب ماشنیدلار صان هک دنیوگی م . دنتسه هیخ
دید ، دزودب ش یارب ی زیچ کی هک تشگی م طایخ
ارچرگید امش» : تفگ ! دناهدما مه اهزود هدرپ هک
«! میتسه هیخبل لها م ه ام» : دنتفگ «!؟ دیاهدما

تبحص رد ار بلاطم امش همه لله دمحا
رگید و - هیاء الله ن اوضر - اقا موحرم یاه
! دیاهدید ناشیاه تشون رد و دیاهدینش ناگرب
یارب ار یسانش ماما دلج هدجه ناشیا ، ن مزیزع
هک تشونام زورمانیمه یارب ؟ تشونع قوم هچ
! میرپسناجره هبرسو مینکز ابار ناممهفو مشچ
زاد هک میشابی یاهنا عزجام هدرکنی ادخ دنک
رسد رب ادعبی لو ، دننزی م نیموئاریمایا تیلو
! دنوری م ماشد رابرد هب و دننیشنی م هیواعم هرفس
کردار نیموئاریمایا اب تبحص هکی ناسکن آ ایآ
تلامکشا زای ضعب هطساو هب ادعبی لو ، دننکی م
هیواعم رابرد هبل ناسم و تابوعص زای ضعب و
ههبج دییات ثعاب و دنوری م ماشد هب و دنربی م هانپ

ار اهنا هیواعم هکی یاج ات ، دنوشی م ی اء فلآخم
و دهدی م ن اشند مدرم هب و دربی م ی و ما دجسم هب
دنتسه ی اء باحصا اهنیا ، دینک هاگن: دیوگی م
باحصا زا «! دناهدما اجنیا هب ی اء شپ زا هک
!؟ دنیای م باسح هب نینمؤماریمما [ی عقاو]

م ه ی لو ، دنزی م تیلو زا مد هک ی سک ن آ
دروم اعطق هک دنکی م تکرش ی سلاجم رد نونکا
غورد دراد ، تسا نینمؤماریمما طخد و بضغ
!دیوگی م

اب ی لو ، دنزی م تیلو زا مد هک ی سک ن آ
ن آ دنادی م اعطق هک دراد رشد و رشد ی دارفا
، دنراد رارق تیلو هبج لباقم هبج رد دارفا
دراد و دیوگی م غورد تیلو هب دراد میظعا اللهو
!دنکی م تناخذ تیلو هب

کسمتم و کسمت ی انعم

دمحلا: میوگب هکنیمه دینکی م لایذ امش
تیلو ب] نیکسمتمما ن م ائعج ی دلا لله
نیکسمتم زا ار ام هک ی یادخ دم: [نینمؤماریمما
مامت هئسم «! داد رارق نینمؤماریمما تیلو هب]
هب هک وت؟! ای اهدرک کسمت اجک وت؟! دوشی م
هدرک کسمت اجک ی اهدیشک ریشمش ی اء یور
ن لافرد هک وت؟! تسا کسمت و تراک ی اجک؟! ای
ی م تکرش تسا تیلو دض سلجم هک سلجم
؛ ای اهدیشک ریشمش ی اء یور هب عقاو رد ، ی نک
!متسه کسمتم ن م یوگی م رهاظ بسح هب چرگ
تیلو لباقم رد هک ی نک ی م تقافر ی سک اب هک وت
ریشمش ی اء یور هب عقاو رد ، تسا هداتسیا
تبرض و ا قرف رب م هذو ن بش رد و ای اهدیشک
یوگی م هچرگ ، ی تسه صخشد نامه وت! ای اهدز

ی م ی سک ہب کسمتم! متسہ ی لع و ر ہلابند ن م ہک
! دراذگب ی لع ی پ ی اج ار ش یاپ ہک دنیوگ

نامز ماما ی نعید نامز نیسد و ی لع ملاسلا مہیاء

ہک مینیب دیاب ام ہک تسا ی زور زورما
؟تسیک نامز نیسد؟تسیک نامز نیا رد ی لع
دیع زور رد ربمغیپ ہک ی نینمؤماریمان آ زورما
نیا اب دومرف مدرم ہب و درب لآاب ار ش تسد ریدغ
ی لع ش مسا ہک ی صخش رہ اب ہن - دینکت تعیب ی لع
نامز نیسد ام رگا!تسا نامز ماما -تسا
نامز ی لع ام رگا؛تسا رفق کی طقف وا، میراد
داجسد ماما ام رگا؛تسا رفق کی طقف وا، میراد
ماما ام رگا؛تسا رفق کی طقف وا، میراد نامز
وا؛تسا رفق کی طقف وا، میراد نامز قداص
!تسا اللہ تعقیب ترضد

تسا نامز ماما اب ام تعیب زور زورما سپ
[ق ادصم] .مینکی متعیب نامز ماما اب میراد ام و
ی ذلآ لله دمحلا» ی اعد رد «ن یموصعما ہمذلا»
ہمذلا و نینمؤماریمان ہیلو ب ن یگسمتمنا ن م انلعج
اذل؛تسا نامز ماما^۱ «!ملاسلا مہیاء ن یموصعما
کسمتم ار ام ہک ار ی یادخ دمحد» :میوگب دیاب
«!تسا ہدرک

ہک ی سک ن آ .ن تخادنا گنچ ی نعید کسمت
ببائط کی ش یارب و دوشی م قرغ ایرد رد دراد
ی م گنچ ہعقدکی و ریگب دنیوگی م و دنز ادنای م
ہک ی سک ی لو؛دنیوگی م کسمت راک نیا ہب، دنز
راک نیا ہب، دنزی م رانک ار ہدرپ نیا و دیای م لاثم

^۱ فلاتخا ی ردق اب، ۴۶۴ ص ۱، ج ۱، لامعلا لابقا

رد هک دنزی م گنجی سک ن آ! دنیوگی مذ کسمت
 می معفدکی، تکلاه و ن دشق رغو و ن درم ل ا ح
 دما ش کمک هت سد کی ای ن امسیر کی هک دنید
 ار کسمت ی انعم سپ! دنیوگی م کسمت ار نیا
 انعم نیا زور ما رد هک میهاو خب ادخ زا و میمهفب
 لیذ هب کسمت قیفوت ام هب و دنک ام بیصن ار
 هک دنک تیاند ار ملاسلا هیلع نامز ماما تیلو
 !تسا ادخ ایحان زا تسه چره

نامز ماما اب تعید دیدجت زور، ریدغ زور ملاسلا هیلع

تیلو اب دیاب ام هک تسا ی زور زور ما
 هچره لا ا ح ات»: مییوگب ی نعید؛ مینک تعید دیدجت
 ار زور ما و مینکی م عورش ل اسما زا، تشنگ دوب
 نامدوخل اسل و ا زور، تسا ریدغ دیع زور هک
 می مچن اماما هک مینیب دیاب سپ! «میهدی م رارق
 تکاس اجک رد و مییوگب ن خسد اجک رد! دهاوخ
 طقف! دز فرح دیابن م هی یا جر ه رد نوچ؛ میشاب
 مدق تسا و ایاضر دروم هک ی یا جن امه رد دیاب
 نامدوخیاضر رب ار و ایاضر و میرادرب
 نامز ن آ ایاضر د ار نامدوخیاب! میهدی ر ترب
 یرظتم نامه، میشاب روطنیا رگا! میهدی رارق
 یده طسوت قد رو هظ رظتم هک دوب میهاو خ
 رگید و تسا ملاسلا هیلع ی لعن آ دنز رفو دوعوم
 ن ایرجن امه رد و مینکی م تکر ح اتسار نامه رد
 میریگی م رارق ریدغ ایاضف و

ن تشادگ همامع موهفم و انعم

زا ی اهدع بیصن دنو ادخ زور ما هک ی قیفوت
 ،تسا هدرکی ناحور و ی نامیا ی لاخا و ن اتسود
 ار شور نیا زور ما زا دنه اوخی م هک تسا نیا
 رد ر تشیدت ماقتسا اب و ر تاجر باپ و ر تم حکم ی لیخ

دوشب مَمعم دهاوخی م هک ی سک ن آ! دنریگب ش پ
 کین تشانگ [فِرِصِد] طقف [راک نیا هک دنادب دیاب]
 نوچ ،تسینت تاموسر و مسر [ماجنأ] و مامع
 ی یاهنأ ی ارب م هاهاسیلک رد تاموسر و مسر نیا
 نید سپ ،دراد دوجو دنوشب شیشک دنهاوخی م هک
 دوجو ی قرف هچ اهم اخاذ و اهشیشک ن آ و ام
 فرصد طقف ام ی ارب زورما [هَرْمَث] ایآ!؟ دراد
 شاهرمث [مکنیا ای ،تسا سابل کین درک ضوع
 رد دارفا هک ار ی زیچ ن آ میهاوخی م] هک تسانیا
 دنادن و دنادی م رثا بیترت ن آ هب دیاب نامز ن آ
 نیا اب دیاب هک تسای زور زورما!؟ مینک ق قحم
 نامه رد ار نامدوخ ،هرهچ و سابل ریغت
 نینمؤ ملاریما ،ادخلوسر هک میهدب رارق ی پارجم
 زاترابع ارجم ن آ و ؛داد رارق ارجم ن آ رد ار
 مدرم حلاص و ریخن دناسر و ی هلا تاسر غیلبت
 !تسا یاهنأ هب

و میهدب رارق رظن دم ار هئسم نیا دیاب ام
 رسی قَرَصت ای تبحص ایل معام زارگا هک مینادب
 هزادنا هب ی تح دوشب ثعاب هدرکنی ادخ هک دنزب
 کپی یاهرواب و تادقتعم هب تبسن هقیقد کپی
 ماما هچنأ ی ارب ای و ،دوشب دراوی اهشده صخش
 مدرم هب لاعتمی ادخ فرط زاهک دراد هفیظو
 تمایق زور رد دیاب [،دیاب ش پپی عنام] دنک غلابا
 نینچم ه!تسا ساسد هئسم ی لیخ! میشاب و گخ ساپ
 هک میرادرب ی مدق ای و دنزب رسی فرح ام زارگا
 مدرم نید و تادقتعم و راتفر ،ن آ هطساو هب
 نیا رجا هک مینادب دیاب ،دوشب حلاصا و حیحصت
 !درادن تیاهنز راک

دارفا تیاده ش اداپ و تیمها

دندومرف نینمؤماریم اهد ربمغیب اذل:

رُيْخَ تَمَسِّنْ كَيِّدِي لَعُ اللهُ سِي دِهِي نَنْدُ، سِي لَعُ اِي»
هد رنفد کي رگا^۱! س مشلا هيلع تعلق امم
هچ هک دمهب سيعي) دنک اديپ تياده وت تسد
و دنک ضوع ارش داقتعا و هار و دنکي م
ار راک نيا زورما ات؛ دنادرگرب ارش ريسم
و هدرک هابتشا هک دمهب سيعي م زورما زا، درکي م
وت سياربش عفد (!دهدب ماجنا ار راک نيا دياب
!تسا رتشيپ دباتب نآ رب ديشروخ هچنآ زا
«!) درادن سيعي ددوت سيارب راک نيا رجا سيعي)

اهنآ دياب ام و تسا مهم راي سب هلسم و دنيا

ميريگبرظنرد ار

س لجم رخا ساعد

تَيَلَاوِبَن يَكْسَمْتُمَا نِم اَنْلَعَجِي ذَلَا لَه دُمَحَا»

نيموصعما هملأا و نينمؤماريمأ
«ملاسلا مهيلع

زُعْتِي مِيرَكِي لَوْدِي فِكِي لِي بُغَرْنِي اِنَا مَهَلَا»

و هلهأ و قافنلا هبل دت و هلهأ و ملاسلا اهد
س لاقا و كدعاط س لاقا عا دلا نيم اهيف ائلعجت

۱. ۱۱۳ ص ۵، ج ۵، ناييلا معجم

ن ع س نوگسلا ن ع: ۲۸ ص ۵، ج ۵، س فاکلا

نينمؤماريمأ لاق: لاق ملاسلا هيلع الله دبعي بأ
هيلع الله س لصد الله لوسر س نثعب: هيلع الله تاولص
ن لفاق لا، س ل ع ا ي: س ل لاق و ن ميلا س لاق ملس و هلا و
س ل ع الله س دهي ن لاق الله ميا و! هو عدت س ل ادحا
و س مشلا هيلع تعلق امم كد ريك لاجر كيدي
«! س ل ع ا ي هولا و كد و، ت برغ

ملاسلا هيلع نينمؤماريمأ: دومرف ملاسلا هيلع قداص ماما: همجرت
هد و داتسرف نيم هبل ارم ملس و هلا و هيلع الله س لصد اذخ لوسر: دومرف
س ل نك توعد ملاسلا هبل ار وا هكنا زا شيب س ل س ك اب، س ل ع ا ي: دومرف نيم
تياده وت تسد هبل ار س ل دنواذخ رگا، دنكوس اذخ هبل و! امنم راز راک
بورغ و عولط نآ رب ديشروخ هچنآ ره زا تسا رتهب وت سيارب ديامن
(ققم) «! دوبي هاوخوا س لاوم وت و، ديامن

۱. «رَخَلَاو اِيُنْدَلَا تَمَارَك اِهْد اُنْقُرْت وَ كَلِيْبَس

نَسْحَا نِب بِيَجْحَا كِيْلُو نِك مَهَلَا»

ي ف و ي ع ا س ل ا ه ذ ه ي ف ي ه ا ب ا ي ا ع و ي ه ي ع ك ت ا و ل ص

و ا ل ا ي ل د و ا ر ص ا ن د و ا د ن ا ق و ا ظ ف ا د و ا ي ل و ي ع ا س ل ك

ا ه ي ف ا ه ع ت م ت و ا ع و ط ك خ ر ا ه ن ك س ت ي ت د ا ن ي ع

۲. «اَلْيُوَط

ي ر ه ا ظ و ي ن ط ا ب ر و ه ظ ر د ل ي ج ع ت ت ه ج

، ت ر ض د ن ا ي ا ق ل و ت ر ا ي ز ه ب ف ر ش ت و ت ر ض د

! د ي ن ك م ت خ ت ا و ل ص ك ي

ي م ح م ل ا و ي م ح م ي ا ع ل ص م ه ل ل ا

۱. حاتنفا ياعد زا يزارف، ۱۱۱، ص ۳، ج، ماكدلا بيزهت

۲ حابصم؛ ۱۰۳، ص ۳، ج، ماكدلا بيزهت؛ ۱۶۲، ص ۴، ج، ي فاكلا
رداصم رد فالاتخا يردقاب، ۶۳۰، ص ۲، ج، دجهتملا